

NAUCZANIE OSÓB UZDOLNIONYCH - DOBRE PRAKTYKI W REPUBLICE CZESKIEJ

Eva Vondráková

STaN (Związek na rzecz talentu i uzdolnienia)

Praga, Republika Czeska

ECHA

Pierwszy krok w nauczaniu osób uzdolnionych, skupiając się na uczniach, ich rozwoju osobowości i zdolności, nie tylko na jakości przedmiotów szkolnych, został postawiony w 1988 roku przez psycholog Hanę Drábkovą. Założyła Czechosłowacką markę ECHA po tym, jak wróciła z pierwszej konferencji ECHA w Zurychu w 1988 roku. Później została jej nadana nowa nazwa - „Społeczność pro talent a nadání“ (**STaN** – Związek na rzecz talentu i uzdolnienia). www.talent-nadani.cz

Mensa

Hana Drábková w tym samym czasie założyła również Mensa Czechosłowacja. Projekt **Mensa Gimnazjum** (8 lat w prywatnej szkole Grammar School*) został przygotowany przez Kateřinę Havličkovą oraz Evę Vondrákovą, członkinie zarówno STaN jak i Mensa. Szkoła działa od dnia 1 września 1993 roku.

* Grammar School - szkoła podstawowa/gimnazjum; szkoła dla uczniów powyżej 11 roku życia.

Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu (MSMT CR)

Już na początku swojego działania STaN zaoferował swoją pomoc Ministerstwu Edukacji Narodowej. Od tego czasu członkowie STaN brali udział w **powstaniu edukacji GC** oraz w innych przygotowaniach, na przykład dla Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu - **Narodowego Programu Rozwoju Edukacji w Republice Czeskiej, Biała Księga, Rozdział II.B 9. Edukacji Jednostek Uzdolnionych**, opublikowane w 2001 roku. <http://aplikace.msmt.cz/pdf/whitepaper.pdf>

STaN

Inną ważną działalnością **Dni Robocze STaN** dla nauczycieli oraz psychologów organizowane 2-3 razy w roku. Od września 1989 roku zostało takich zorganizowanych 63. Podczas Dni Roboczych są przedstawiane nowe informacje z konferencji oraz warsztatów. To właśnie dobre praktyki, badania, nowości naukowe oraz technologiczne ze świata edukacji tworzą część programu.

STaN Klub dla Dzieci Mądrych oraz Zaciekawionych był programem dla uczniów w wieku 11 - 14 lat, organizowanym w latach 1989 - 1991. Dzieci miały okazję poznawać ekspertów z różnych pól

przedsięwzięć humanistycznych; poszerzały swoje horyzonty w dziedzinie społeczeństwa oraz nauk ścisłych, technologii i sztuki; rozwijały swoją kreatywność, logiczne myślenie, uczyły się, jak nawiązywać relacje społeczne oraz jak odpoczywać. Wznowienie działalności Klubu jest przygotowywane we współpracy z Mensa Gimnazjum.

STaN Klub dla rodziców dzieci uzdolnionych (od niedawna również dla nauczycieli) działa od roku 1993. Rodzice spotykają się ze specjalistami oraz wymieniają doświadczenia związane z wychowaniem i konsultują je z gościem i/lub z organizatorem - psychologiem doświadczonym w edukacji GC. Już około 200 podobnych spotkań zostało zorganizowanych. Kolejne odbędzie się w szkole Mohylova Elementary School, w Pradze. Temat: Jak nauczyciele w szkole Mohylova oraz w gimnazjum Mensa dbają o dzieci uzdolnione ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

SMND - Szkoła dla Dzieci Wyjątkowo Uzdolnionych, Słowacja

1 stycznia 1993 roku Czechosłowacja została podzielona na Republikę Czeską oraz Republikę Słowacką. Po tym wydarzeniu systemy szkolne obu republik rozwijają się podobnie, ale nie do końca w ten sam sposób. Główna różnica powstała we wrześniu 1993 roku wraz z otwarciem pierwszej eksperymentalnej klasy dla dzieci uzdolnionych, założonej przez psychologów oraz badacza Jolanę Laznibatovą w Bratysławie. Właściwie jest to szkoła podstawowa oraz gimnazjum (dla uczniów powyżej 11 roku życia) (SMND), a swoje filie ma w 28 miastach na Słowacji. **Program edukacyjny Aprogen** został opracowany przez Jolanę Laznibatovą, założycielkę oraz szefową SMND. www.smnd.sk

System szkolny w Republice Czeskiej

Czeski system edukacji jest regulowany przez rząd. Istnieją przedszkola dla dzieci w wieku 3 - 6 lat. Obowiązek szkolny w Czechach obejmuje dzieci w wieku 6 lat. Jest jednak taka możliwość, aby przesunąć w czasie obowiązek szkolny, tzn. zacząć rok później bądź też rok wcześniej - od niedawna najniższym wiekiem umożliwiającym wczesne nauczanie szkolne jest 5 lat i 2 miesiące (wcześniej 5 lat i 8 miesięcy). Jednakże oba przypadki mogą zostać zrealizowane tylko po ówczesniej prośbie rodziców oraz dzięki rekomendacji psychologi i/lub doktora nauk medycznych.

Istniały (niektóre nadal istnieją) szkoły oraz klasy skierowane do większej ilości uczniów uzdolnionych w kilku dziedzinach, np. sport, matematyka czy języki obce. Program ten był wyższej jakości oraz uczestniczący w nim nauczycieli byli lepsi niż ci w szkołach powszechnych. Uczniowie byli przyjmowani po zdaniu egzaminów wstępnych a sam program był dużo bardziej wymagający.

Zajęcie z języków zaczynały się po ukończeniu drugiej klasy, inne zajęcia zaś (sport, matematyka, nauki ścisłe, sztuka) po piątej klasie.

Przyjęci do szkoły uczniowie uzdolnieni, którzy byli znudzeni swoją powszechną szkołą oraz wymagali wyższego poziomu edukacji. Dla niektórych z nich to była pierwsza okazja do zyskania przyjaciół.

Z drugiej strony - atmosfera w wielu takich szkołach (głównie szkołach językowych) zmuszała do rywalizacji.

Zmiany po "Aksamitnej Rewolucji"

Niedługo po roku 1989 wyłoniły się nowe warianty szkoły. Mianowicie gimnazja, zaczynające się po klasie piątej lub siódmej. Oprócz szkół państwowych i miejskich, istnieją również szkoły religijne i prywatne, zaczynając od przedszkoli, przez szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne a kończąc na uniwersytetach.

Jest szeroka oferta edukacji w porównaniu do poprzednich szkół mundurkowych.

Ewolucja Mensa G

Bardzo aktywni członkowie Mensa założyli szkołę dla dzieci uzdolnionych intelektualnie. Celem było użycie nowoczesnych, nietradycyjnych technik nauczania dzieci wyjątkowo uzdolnionych a często też problematycznych i nonkonformistycznych uczniów. Szkoła przeszła gwałtowną ewolucję podobnie jak i jej uczniowie. Jest to właściwie przykład na oryginalną i bardzo dobrą praktykę:

GINNAZJUM MENSA - REPUBLIKA CZESKA - EDUKACJA EMPIRYCZNA

jest gimnazjum Octennial założone w 1993 roku w Republice Czeskiej przez Mensa. Nasza szkoła jest organizacją non-profit skupiającą dzieci uzdolnione. Wszyscy nasi uczniowie są członkami Mensa.

Proces edukacyjny uczniów zdolnych może być zawiły i wymagający dla obu stron (zarówno dla nauczycieli jak i uczniów). Spójrzmy zatem na niektóre metody naszej szkoły.

Czynności budujące zespół dla klas:

Nasza szkoła ma specjalnego nauczyciela skupionego na wycieczkach szkolnych, aktywnościach budujących zespół, praktycznej psychologii społecznej oraz na edukacji empirycznej. Problemy z koordynacją, aktywnościami ruchowymi oraz zadaniami fizycznymi są normalne wśród dzieci uzdolnionych. Cała koncepcja wychowania fizycznego musi być zorganizowana w bardzo różny sposób. Uczniowie lubią zadania stawiające przed nimi wyzwanie, ale możliwe do osiągnięcia, przyjemne oraz kreatywne. Ważnym jest, aby zachęcać uczniów do myślenia w trakcie czynności fizycznej. By analizować, oceniać i reagować na wszystkie zewnętrzne impulsy.

Poniżej zostało przedstawionych kilka przykładów z 4-dniowej wycieczki szkolnej budującej zespół przez jednego z naszych nauczycieli wychowanie fizyczne pod koniec września dla klasy Tercia (13-14 lat)

- Zdjęcie klasowe

Klasa miała 30 minut na wymyślenie oryginalnego zdjęcia do kalendarza szkolnego. Ta czynność okazała się ważna przede wszystkim ze względu na wspólne podejmowanie decyzji młodych ludzi, którzy są już pewni dominujących jednostek, ale mają problem z komunikacją w grupie. Limit czasowy

powoduje presję, ale nie jest stresujący dla uczniów, ponieważ są oni świadomi prostoty zadania - po około 10 minutach zaczynają wpadać na świetne pomysły dotyczące zdjęcia. Większość z pomysłów byłoby ciężko zrealizować, dlatego też zazwyczaj w ostatnich 5 minutach decydują się na najprostsze rozwiązanie. W trakcie realizacji zdjęcia uczniowie muszą sobie nawzajem pomóc wejść na drzewo. Trzeba wziąć również pod uwagę organizację wspinania się, lęk wysokości oraz czas (dołączone zdjęcie drzewa).

- **Zadanie zespołowe nr 1**

W tym roku większość zadań zespołowych skupiała się na kooperacji oraz komunikacji wśród uczniów jako grupie ludzi gdzie koniecznym dla wszystkich było współgranie. W tej czynności zadaniem było umieszczenie jednego z uczniów na niskim dachu jednej z chatek, a po tym bezpieczne sprowadzenie go na ziemię. Uczeń będący na dachu miał zakaz pomagania swoim kolegom. Celem tej czynności była wiara, zaufanie oraz aktywna współpraca całej grupy. Przekonywanie ucznia będącego na dachu, aby się nie bał i uwierzył kolegom, że oni są tam dla niego. Klasa musiała być świadoma zadania od początku.

- **Zadanie zespołowe nr 2**

Uczniowie mieli za zadanie wczołganie się na linę, co jest fizycznie bardzo wymagającym ćwiczeniem. Ponieważ wielu z nich nie ma potencjału fizycznego, by wykonać to zadanie, konieczne było wsparcie ze strony innych uczniów. Uczniowie mieli określoną ilość czasu, aby ukończyć długą trasę składającą się z 2 km biegu, wczołganie się na linę, wspinanie się po drzewie oraz pływanie w rzece. Całe zadanie nie polegało na tym, który z uczniów będzie najszybszy czy pierwszy, ale chodziło o wyzwanie, jakim był czas. Każdy musiał ukończyć zadanie w określonym czasie. Uczniowie lepiej rozwinięci fizycznie mieli pomagać tym słabszym, motywować ich oraz służyć pomocą przez całą drogę aż do linii końcowej.

- **Zadanie zespołowe nr 3**

Bardzo dobrze znane zadanie, w którym uczniowie są przywiązani liną jeden do drugiego i muszą spacerować jak jednostka. Zadanie jest trudniejsze, niż się może wydawać. Uczniowie muszą radzić sobie z problemami w komunikacji oraz w niespotykanych czynnościach ruchowych.

Wydarzenia sportowe dla starszych uczniów:

Uczniowie, którzy są aktywni na polu sportowym muszą mieć możliwości wykazania się. Drużyna piłki siatkowej, w której uczniowie grają wraz z nauczycielami w jednym teamie została stworzona w roku 2008. Więzy oraz relacje pomiędzy tymi uczniami oraz nauczycielami gwałtownie się zmieniły. Dojście do poziomu bliskiego przyjaźni podczas procesu edukacyjnego w klasach wspaniale zadziałało.

Zaoferowanie starszym uzdolnionym uczniom czegoś dodatkowego i oryginalnego jest bardzo ważne. (Załączone zdjęcie Nullo Modo). Również wycieczki na narty, spływy górskie, długie piesze wycieczki przełajowe, podchody oraz inne aktywności są bardzo ważne dla starszych uzdolnionych uczniów w naszej szkole. Nie spodziewamy się, że nasi uczniowie zostaną świetnymi sportowcami. Staramy się natomiast pokazać naszym uczniom sposoby na aktywny wypoczynek. Jak pozwolić odpocząć swojemu umysłowi oraz rzeźbić swoje ciało. Aktywności fizyczne wśród dzieci uzdolnionych są często niedoceniane. Szansa na ciekawą czynność uspokaja ciężko pracujący mózg. Po wychowaniu fizycznym nasi studenci mają zazwyczaj lepsze wyniki podczas testów i na egzaminach. (Dołączone zdjęcie Classs teambuilding WW i SNB students)

Podejście do uczniów uzdolnionych w naszej szkole

Uważamy za bardzo ważne to, aby edukować i komunikować się w atmosferze partnerstwa. Nauczyciel nie powinien być ikoną dla ucznia. Nie powinno się go słuchać oraz mu podporządkowywać tylko ze względu na jego stopień uniwersytecki czy status społeczny. Uczniowie powinni postrzegać nauczyciela jako mentora, który może im dać to, czego oni chcą i potrzebują. Motywujemy naszych uczniów do nauki i studiowania. Dajemy im okazję i szansę na dostanie się na najlepsze uniwersytety nie tylko w Czechach, ale na całym świecie. Nieodparta chęć, przymus, surowe wymagania czy autorytatywność są i zawsze będą przynosiły przeciwny efekt do zamierzonego w stosunku do dzieci uzdolnionych. Nasza szkoła daje im szansę na zadawanie pytań - chcemy, aby nasi uczniowie byli dociekliwi, skoncentrowani, a przede wszystkim, żeby byli sobą. www.mensagymnazium.cz

Innym przykładem dobrych praktyk jest prywatne Przedszkole, **Szkoła Podstawowa oraz Gimnazjalna (MŠ, ZŠ a G) Mánesova, Sokolov** - prywatna szkoła, która znajduje się w Zachodniej Bohemii w małym mieście nieopodal granicy z Niemcami:

W naszej szkole mamy inne podejście do dzieci utalentowanych i uzdolnionych w zależności od poziomu (od szkoły podstawowej do szczebli szkoły gimnazjalnej).

Nasi uczniowie mają niesamowitą okazję by uczyć się w małych grupach, co jest układane bardziej ze względu na ich zdolności aniżeli na wiek czy stopień. To oznacza, że jesteśmy w stanie pomagać naszym uczniom skupiając się na ich zainteresowaniach poprzez indywidualne podejście do każdego z nich.

We współpracy z Edukacyjnym i Psychologicznym Centrum Konsultacyjnym, możemy rozpoznać utalentowanych i uzdolnionych uczniów oraz przygotować dla każdego z nich Indywidualny Program Edukacyjny. Nie skupiamy się tylko i wyłącznie na mocnych stronach ucznia, ale próbujemy także polepszyć jego inne zdolności. Wielu uczniom z wysoką inteligencją poznawczą brakuje inteligencji interpersonalnej i w związku z tym potrzebują oni rozwinąć swoją inteligencję emocjonalną oraz poczucie własnej wartości.

Nasz program edukacyjny skupia się na projektach, które pomagają uczniom połączyć wiedzę z rzeczywistością i pracować raczej nad analizą, zastosowaniem i ewaluacją, a niżeli tylko z wiedzą i jej zapamiętywaniem.

Naszemu uczniom oferujemy szeroki zakres zasobów zapewniany przez szkolną bibliotekę, internet (sala informatyczna) oraz możliwość wzięcia udziału w specjalnych programach skierowanych do uczniów uzdolnionych, takich jak „Talnet” czy „Mensa”.

Wierzymy, że są określone umiejętności, które należy wspierać, nawet te najczęściej zaniedbywane, takie jak muzyczna i fizyczna kinestetyka. Mamy centra aktywności skupione na różnych umiejętnościach.

Nasi nauczyciele często biorą udział w seminariach oraz kursach skoncentrowanych na nowych badaniach w obszarze edukacji, nowych metodologiach oraz strategiach.

Jesteśmy również świadomi różnych stylów uczenia się, które próbujemy identyfikować, a następnie wdrażać w nauczanie. Ważnym elementem uczenia jest także doradztwo tak, aby nasi uczniowie mogli uczyć się dostosowywać metody do swoich prac oraz prezentacji. Pracujemy z globalnym i analitycznym układem przydziału zadań podczas większości przedmiotów podobnie jak i z podejściem VAK, który również zalicza się do procesu nauczania.

Zarówno nasi mówiący po angielsku nauczyciele, jak i ich uczniowie mają dostęp do zasobów Akademii Khan, które mogą wykorzystać do szkolnych projektów.

Niektórzy z naszych studentów brali udział w różnych programach uczenia się za granicą bądź w międzynarodowych projektach, takich jak E-Twinning. Każdego roku biorą również udział w Dniach Nauk Ścisłych i Technologii w Pradze.

Jedną z najważniejszych korzyści, jakie nasza szkoła może zaoferować uczniom uzdolnionym jest rozwój. Najczęściej używamy ewaluacji werbalnej i w dużej mierze pracujemy z samorozwojem. Ewaluacja werbalna jest oparta na standardach VE.

Jesteśmy zdania, że proces ewaluacyjny jest integralną częścią naszej pracy, a samorozwój jest tego znaczącym punktem. Dzięki takiemu nastawieniu potrafimy wydobyć z naszych uczniów wewnętrzną motywację oraz przygotować ich do przyszłości oraz studiów.

Najlepszy tego przykładem są uczniowie uzdolnieni na polu języków obcych, gdzie już w gimnazjum dochodzą do poziomu C1 znajomości języka i odnoszą sukcesy w ogólnokrajowych konkursach, międzynarodowych egzaminach itp.

Indywidualne podejście, świadomość stylów uczenia się, teoria inteligencji wielorakich, wewnętrzna motywacja, samorozwój oraz kompetencje naszych nauczycieli są obszarami, które, w naszej opinii,

pomagają uczniom odkryć i rozwijać swoje talenty. Wierzymy, że to pomoże naszym uczniom w życiu.
<http://www.skolamanesova.cz/>

Trzecim przykładem dobrej praktyki jest szkoła podstawowa Kuncova z Pragi:

Przedstawienie Základní škola, Praga 13, Kuncova 1580

Základní škola (Szkoła podstawowa oraz gimnazjum), Kuncova została założona w Pradze 1 września 1983 roku jako nowoczesna podmiejska szkoła.

Obecnie szkoła ma 422 zarejestrowanych uczniów w wieku od 6 do 15 lat. Základní škola zatrudnia wysoko wykwalifikowane, profesjonalne oraz przyjazne grono pedagogiczne.

Szkoła jest znana z wysokiego poziomu nauczania matematyki. Jej studenci osiągają świetne wyniki w zakresie matematyki. Biorą udział w wielu różnych regionalnych konkursach i plasują się na wygranych pozycjach. W wielu sytuacjach deklasują uczniów szkół średnich. Dlatego też uczniowie szkoły ZS bez trudu są przyjmowani do szkół średnich. Uczniowie tej szkoły osiągają liczne sukcesy w wielu innych konkursach (język czeski, historia, języki obce, biologia, chemia, programowanie itd.). Uczniowie zyskują nadzwyczajne wyniki w konkursach artystycznych oraz sportowych.

Kierownictwo szkoły stwarza możliwie najlepsze warunki uczniom oraz nauczycielom do osiągnięcia celów edukacji. Zastosowanie technologii nauczania jest rzadkością. W prawie każdej klasie znajduje się interaktywna tablica suchościeralna, projektor oraz dostęp do internetu. Dostępne są również programy edukacyjne, interaktywne podręczniki i inne pomoce naukowe. We wszystkich klasach od pierwszego stopnia uczniowie mają swoje własne szafki na przechowywanie rzeczy. Od roku szkolnego 2011/2012 szkoła jest wyposażona w nowoczesny alarm bezpieczeństwa.

W szkole panuje miła atmosfera. Wierzymy, że pożądaný cel leży w odpowiednim podejściu do każdego indywidualnie utalentowanego dziecka. Dzieci muszą się cieszyć na myśl o szkole i doświadczać satysfakcji poprzez pogłębianie swojej wiedzy i umiejętności. Szczególną uwagę zwraca się na podporządkowanie się regułom.

Długa tradycja szkoły opiera się na nauczaniu matematyki w grupach. Nauczanie jest zapewnione dzięki dobrze przygotowanym nauczycielom.

Kładziemy duży nacisk na nauczanie języków. Lekcje języka angielskiego odbywają się od pierwszego roku w nieobowiązkowym przedmiocie szkolnym lub w Klubie Języka Angielskiego z native speaker'em. Od 3 roku zajęcia są obowiązkowe. Uczniowie z klas 4 - 5 mogą uczęszczać do Klubu Języka Francuskiego lub Niemieckiego. W 6 klasie oferujemy naukę drugiego języka obcego.

Nauczyciele języka angielskiego zapewniają uczniom naszej szkoły wycieczki szkolne do Wielkiej Brytanii.

W szkole odbywają się również zajęcia z rozszerzoną edukacją fizyczną skoncentrowaną na judo bądź koszykówce.

W 6 klasie uczniowie zostają podzieleni na 3 lub 4 grupy w zależności od ich zainteresowań, kryteriów przyjęć oraz liczby kandydatów:

- a) grupa matematyczna
- b) grupa językowa (z nauczaniem drugiego języka obcego)
- c) grupa sportowa (z przewagą judo lub koszykówki)
- d) grupa artystyczna (z rozszerzonym nauczaniem sztuki oraz historii sztuki)

<http://www.zskuncova.org/> (również po angielsku)

Dobre praktyki zagrożone

Jest jeszcze wiele innych przykładów dobrych praktyk w edukacji uczniów zdolnych w Republice Czeskiej. Z drugiej strony - istnieją również szkoły, które nie są zainteresowane uczniami uzdolnionymi, nie są szkołami przyjaznymi i nie są gotowe na to, by to zmienić.

Główny problem leży w nastawieniu do dzieci uzdolnionych i ich edukacji. Są wciąż takie osoby w naszym kraju, które wierzą, że uzdolnione dzieci mają łatwiej niż pozostali i nie należy poświęcać im więcej uwagi. Ale to nie jest dobra praktyka..

To dlatego niektóre przykłady dobrych praktyk są zagrożone. Wiele dobrych projektów i pomysłów nie da się zrealizować, gdy warunki ku temu nie są sprzyjające.

Klasa Small Owls dla dzieci uzdolnionych w miejskim przedszkolu Rosemarin funkcjonuje już od 8 lat. Świetny program, przygotowany i zrealizowany przez nauczycielkę Sonię Novotną dla grupy dzieci w wieku do 15 lat jest realizowany wśród 18 dzieci. Ale z powodu "baby boom'u", który nadszedł w okresie przedszkola, inne klasy tego samego przedszkola liczą aż 27 dzieci. W tak dużej grupie nie jest możliwym zrealizowanie programu pełnego eksperymentu, kreatywności, stawiania pytań i indywidualizacji.

Poza programami szkolnymi

Istnieje kilka ciekawych programów. Wiele z nich są przeznaczone dla uczniów szkół średnich, niektóre dla uczniów szkół podstawowych a już niewiele dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Dla uczniów szkół średnich (w większości gimnazjów - uczniowie od 11 roku życia) jest oferowany projekt **Badatel** realizowany przez naukowców z Uniwersytetu w Olomouc. www.badatel.upol.cz

Dla dzieci młodszych została zorganizowana **Pierwsza Letnia Szkoła dla młodych naukowców** (w wieku do 5 do 16 lat, dzieci podzielone są na 2 grupy w zależności od wieku). Zostało to zrealizowane w dniach 22 - 29.07.2012 we współpracy z GMK (Gimnazjum Mikołaja Kopernika) Bilovec, Uniwersytetem w Ostrawie i Olomouc oraz z STaN. Małe mądre i zmotywowane dzieciaki miały wykłady z astronomii, chemii itp. Ten przykład dobrej praktyki odniósł ogromny sukces i jest wart jego dalszej realizacji.

E-nauczanie oraz kursy dla wyjątkowo zmotywowanych uczniów - nastolatkowie interesujący się naukami ścisłymi to Talnet.

www.talnet.cz.

Najnowszy i najlepszy w swojej jakości jest projekt **CTY Central Europe** - marka CTY, która rozpoczyna się we współpracy z Masaryk Uniwersytetem Brno. Kursy są w języku angielskim.

www.afcsls.org

Inne świetne przykłady dobrych praktyk:

www.prirodniskola.cz

<http://www.oecd.org/edu/ceri/49749650.pdf>

<http://www.oecd.org/edu/ceri/universecases.htm>

www.horackova.cz

www.osmicka.cz

www.zsctyrlitek.cz

<http://krouzek-fyziky.ic.cz/>

2. Konferencja STaN

STaN organizowała ostatnio swoją drugą konferencję, 8 - 9.11.2012 przy Ministerstwie Edukacji Narodowej w Czechach.

Uczestnicy - nauczyciele, psychologowie oraz rodzice zaangażowani w edukację uczniów zdolnych zostali poinformowani o nowościach w edukacji dzieci uzdolnionych na całym świecie..

Jednym z celów jest wspieranie międzynarodowej współpracy, nawiązywanie kontaktów oraz pomoc edukacji uczniów zdolnych w uświadamianiu jej pełnego potencjału.